

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PLAC-UTCA 49

Stryj, Körösmező és Szereth a miénk

Galíciai offenzívánk újabb győzelmei — Hazug szerb hírek szerb győzelmekről — A francia flotta kudarca az Adrián — Döntő csata készül a francia tengerparton — Román csapat-koncentráció az orosz határon

Boreovics tábornok az orosz harcokról

Budapest, október 20. (A sajtó-albizottság által engedélyezve.)

Boreovics Szvetozár gyalogsági tábornok hadseregarancsnok fogadta a Budapesti Hírlap haditudósítóját, aki előtt a következő kijelentéseket tette az oroszokkal folyó harcainkról:

— Katonánk hőiesen harcolnak. Ha az oroszoknak olyan gyalogságuk volna, amilyen a miénk, már Bécsben volnának, ha pedig nekünk annyi tüzértségünk volna, amennyi az oroszoknak van, Kiewben lennénk. Eddig egy katonánkra három orosz jutott, most egyre kettő jut. De elkövetkezik az az idő, amikor egy katonánkra egy orosz jut és akkor bekövetkezik az oroszok katasztrófális veresége. Meddig tart a háboru: három-négy héttig, vagy öt hónapig, — nem lehet tudni. A mi győzelmiünk azonban bizonyos, annyit mondhatok. Türelem!

Bizonyos, hogy az oroszok kizárólag ropant számbeli tulsúlyuknak köszönhetően a háboru első fázisában elért, de immár efemer értékűnek bizonyult sikereiket. Amint Boreovics hadseregarancsnok mondja: amíg egy magyar vagy osztrák katonára három orosz jutott. De amint csökkent ez a numerikus fölény, menten megszakadt az orosz sikerek láncolata.

Most egy katonánkra két orosz jut s a cár serege mégis folytonosan hátrálni kénytelen. A háborunak ebben a fázisában, amikor kétszeresre csökkent az orosz haderő tulsulya, vitték végbe a mi seregeink Ung, Bereg és Máramaros föltszabadítását és folytatják ellenállhatatlan előnyomulásukat Galiciában, a melyből szintén nap-nap után mind gyorsabb tempóban kénytelen kivonulni az ellenség.

És gyorsabban, mint hihettük volna, közeledik a háborunak az a harmadik fázisa, amikor egy katonánkra csak egy orosz jut majd. Ennek az időnek az eljövételét siettetik azok a csapások, amelyeket Galiciában és Orosz-Lengyelországban a szövetséges osztrák-magyar és német seregek mérnek az oroszra és siettetni maga Oroszország azzal a

kihívó fellépésével, melylyel Románia és Törökország semlegességét fenyegeti. Ma veszszük a híret annak, hogy Románia az orosz határon csapatokat von össze semlegességének védelmére és hogy a szultán már kine-

vezte a török haderő főparancsnokát. — Boreovics tábornok helyesen jósol: a háboru harmadik fázisa meghozza az oroszok katasztrófális vereségét.

Mai távirataink:

Galíciai győzelmes harcaink

Budapest, október 20. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A főhadiszállásról jelentik: Közép-Galiciában, különösen a Strwiaz folyótól északra a csata hevessége még fokozódott. Támadásunk állandóan tért hódít kelet felé.

Egyes különösen fontos magaslatoz birtokáért mindkét részről rendkívül elkeseredett küzdelem folyt. Az ellenségnek minden kísérlete, hogy a Magierát tőlünk ismét visszahódítsa, meghiúsult, ellenben a mi csapataink elfoglalták a Diskowicétől északkeletre fekvő magaslatoz, amely nagy vetélkedés tárgya volt s a Magierától délre az ellenséget több helységről kiűzték.

Ezekben a harcokban ismét sok orosz, köztük egy tábornokot fogtunk el és gépfegyvereket is zsákmányoltunk. A foglyok ágyutüzünknek rettenetes hatásáról adnak hírt.

A Strwiaztól délre, ahol arcvonalunk Stry-Sambor mögé nyulik, áll a csata. Stryj, Körösmezőt és Szerethet csapataink az ellenség elkergetése után birtokba vették.

HÖFER vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Román csapatösszevonás az orosz határon

Róma, október 20. A Tribuna jelenti, hogy Románia nyolcvanezer főnyi hadsereget koncentrált az orosz határon semlegességének megvédésére.

A török haderő fővezére

Konstantinápoly, október 20. (Magyar Távirati Iroda.) A szultán az összes török haderő főparancsnokává Schiemann pasa német származású tábornokot nevezte ki.

A londoni török követ elutazott

Róma, október 20. Hakkí pasa, a londoni török nagykövetség ügyvezetője e hó 17-én elutazott Londonból.

A trónörökös a királynál

Bécs, október 20. Károly Ferenc József trónörökös ma délelőtt kihallgatáson jelent meg a királynál. A trónörökös jelentést tett a felségének a galíciai harcokról.

A franciák az orosz vereségekről

Rosendaal, október 20. A Petite Gironde és a Libre Parole lapokban kifejezésre jut a franciáknak a miatti bánata, hogy a francia és az orosz haderőknek nem sikerült egyidőben bekeríteni az ellenséget. Az orosz előnyomulás nagyon önkéntelen meglássulása egy bordeauxi jelentés szerint Poincaré, Millerad és Joffre tanácskozásának tárgyát képezte. A Petit Gironde ezt írja:

Sem Rennenkamp tábornok, sem Miklós nagyherceg nem tudták megvalósítani tervüket. A nagyherceg által tett és Joffre generalisszimuszhoz többszörösen eljuttatott ígéretek szerint az orosz hadjáratnak Kelet-Poroszsország és Galicia elárasztásával kellett volna megindulnia. Még amikor Delcassé Pétervárott tartózkodott, abban egyeztek meg, hogy a német és osztrák határterületekre való invázió lesz a további előnyomulás bázisa. A Mazuri-tavak melletti csata előtt Rennenkamp tábornok táviratot intézett Joffrehoz, amely így szól: „Felvonulásunk fényesen sikerült. Nincs többé szükségünk rá, hogy hátrafelé összpontosítsuk erőinket és haladunk a cél felé.” Lemberg megszállása napján Mik-

lós nagyherceg azzal a parlamenti körökben is ismeretessé vált távirattal erősítette meg Rennenkamp értesítését, amelyben az a megjegyzés volt, hogy *Németország nemsokára kénytelen lesz békéért könyörögni*, mert nem szabad végignéznie Ausztria-Magyarország összetörését. A *Reuter-ügynökségnek* egyik jelentése olyképen értelmezte ezt a táviratot, mintha Németországban már-már beláták volna a háboru kilátástalanságát.

A cikk azután a következő vallomást tartalmazza: *Most Varsó megmentéséről van szó.* Poincaréval folytatott tanácskozása során Joffre azt a nézetét fejezte ki, hogy *az orosz hadsereg döntő veresége november végére várható.* Ezzel szemben közel áll annak a lehetősége, hogy *a francia területen a jövő hónap elején lesz meg a döntés.*

Humbel tábornok a *Libre Parole*-ban a következőket írja: *Kár, hogy Franciaország és Oroszország együttműködése nem a kellő harmóniában történik.* A közös ellenség bekerítésének egyidőben kellett volna bekövetkeznie.

A *Matin*-ben Galli képviselő így ír: Egy szigorú tél nagyobb nehézségeket okoz nekünk, mint a németek elleni harc. Galli azonban Rennenkamp következő szavaival vigasztalja a lap olvasóit: *Karácsonykor Berlinben leszünk!*

Egy műszaki ezred hőstette

Berlin, október 20. A Berliner Tageblattnak a galíciai harctéren a mi csapatainknál harcoló munkatársa tábori levélben leírja, hogyan oldotta meg három zászlóalj azt a feladatot, hogy *a San folyó egyik hidját mindenáron megtartsa.* Egy zászlóalj már az oroszok által megszállott másik parton állott, a mikor egyszerre *borzasztó ágyutüz szétrombolla a hidat*, úgy, hogy az átvonult zászlóalj elveszettnek látszott.

Ebben a szívet szorongató pillanatban minden tekintet *a csehek felé fordult*, akikhez alvezredjük lován a kengyelvasban állva és kardjával a folyó felé mutatva, cseh beszédet intézett. Mindjobban nekipirult, azt lehetett hinni, hogy minden porcikájából kibugyan a vér és bár egy szót sem hallottunk és nem is értettünk belőle, azt hittük, hogy megértettük a beszédét. Nyomban ezután valami emberföltötti történt a csehek soraiban. Az egész tömeg, a feltűzött szuronyu puskákat magasra tartva, *belevetette magát a folyóba.* Egészen elzárták előlünk az utat, folyton mélyebbre hatoltak és nyomultak, mint az örültek, egyre hevesebben, mind a két karukkal dolgozva nyomultak a hullámokon keresztül és amikor az elsők átértek a tulsó partra, diadalkiáltás harsant föl az összes sorokban. Mikor azután mindnyájan átérkeztek, még csak meg sem rázták magukat, rohantak az első sorok felé. Néhány perc múlva erősödött a tűz, egy csattanás hallatszott és a remonda-istállóak lángba borultak.

Most mi, mint utolsó tartalék is megkaptuk a parancsot az előnyomulásra és annál nagyobb bizalommal követtük a csehek példáját, mert az ellenséges üteg már gyöngében lövöldözött reánk. *Az oroszokat nagy erővel az erdőbe szorítottuk*, de üldözni már nem lehetett őket, mert közben besötétedett. Nem menekülhettek sokan, mert a mező tele volt holttestekkel. Mi pedig este megittuk a békepotharát cseh testvéreinkkel.

Harc a belga tengerparton

Berlin, október 20. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti október 20-án délelőtt:

Az Ostendétől a part mentén előnyomuló német csapatok az Yver-szakaszon Newportnál ellenséges haderőkre bukkantak. — Ezekkel tegnapelőtt óta harcban állanak.

Tegnap is visszavertük Lille-től nyugatra az ellenséges támadásokat, nagy veszteségeket okozva az ellenségnek.

A keleti hadszíntéren semmi lényeges esemény nem történt.

Az északfranciaországi harcok

London, október 20. A Times jelenti Bordeauxból: *A franciák az Aisne menti csatát eldöntetlennek tekintik. A harcok súlypontját északra helyezték át.*

Genf, október 20. A mai párisi jelentések nagyon csendesek és sejtetik, hogy *a szövetségesek ellenállása Ypernnél gyengül.* Hangsúlyozzák, hogy a Lille melletti harcokat nagy óvatossággal vezetik, mert vigyázni kell a német meglepetésekre. *Joffre* azt mondta, hogy csak öt napra van szüksége, hogy az egész vonalon megnyissa a csatát.

Az angolok lövik Ostendét

Amsterdam, október 20. (Magyar Távirati Iroda.) A lapok jelentései szerint *a nyugati tengerpart felől ágyudörgés hallatszik. — Azt beszélik, hogy az angolok lövik Ostendét.*

Plátói felhívás az ujoncozásra

Berlin, október 20. A Localanzeiger jelenti Brüsszelből: *A bordeauxi belga követ közölte az 1914. évfolyam behívását.* A belgáknak Rouenben és Bordeauxban kell jelentkezniük. A felhívásnak csak plátói értéke van, mert *Goltz* tábornagy *megtiltotta*, hogy Belgiumban kiüggesszék.

A németek megsemmisítettek egy angol naszádot

Berlin, október 20. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A Wolff-ügynökség a következő hivatalos jelentést közli:

Az „E. 3.” angol tengeraltjáró naszádot október 18-án délután az Északi-tenger egyik német öblében megsemmisítettük.

BAHUCKE tengernagy, a tengerészeti vezérkar főnöke.

Elsülyedt japán cirkáló

London, október 20. A Reuter-ügynökség a következő hivatalos értesítést közli Tókióból:

A „Takacsio” japán cirkáló Kiaocsau-nál október 17-én aknára futott és elsülyedt. A hajó 264 főnyi személyzetéből 1 tiszt és 9 ember megmenekült.

A francia flotta az Adrián

Torpedóink pusztítását Antivarinál

Budapest, október 20. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A főhadiszállásról jelentik:

Az Adrián történt eseményekről a hadsereg főparancsnokságának a következőket jelentik:

Folyó hó 17-én reggel Punta d' Ostronál a tenger felé egyes torpedóink és tengeraltjáró hajóink, valamint egy légi járműünk és a Waldeck-Rousseau francia cirkáló közt csatározás folyt. Egységeink, bár a francia cirkáló hevesen tüzelt rájuk, sértetlenül befutottak. A francia cirkáló a Punta d' Ostro-i világító toronyra is tüzelt, de csak az erkély szenvedett jelentéktelen sérülést. A francia hajóraj zöme, amelyet beljebb a tenger felé figyeltünk meg, mihelyt tengeraltjáró hajóinkat észrevette, sietve elhagyta vizeinket.

Torpedóhajóink 18-án a kora reggeli órákban Antivari kikötője előtt portyáztak és ágyutüzzel közvetlen közelből elpusztítottak néhány raktárt és megrakott vasuti kocsit.

Höfer vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A szerbek hamis győzelmi hírei

Budapest, október 20. (Miniszterelnökség sajtóirodája.) Hivatalosan közlik október hó 19-ről:

A szerb sajtó a legutóbbi napokban *győzelmi hírek* egész sorát terjeszti, amelyek talán óhajainak megfelelnek, de *a tényleges állapotokkal* ellentétesek és a következőkre redukálандók:

1. A *kurjaticai* állítólagos győzelem egy viz alá került kis hidfőnek kiüritése volt, melyet a Drina áradása okozott, nem pedig szerb támadás kényszerített ki és amely hidfőnek magában véve semmiféle különösebb jelentősége nem volt. A kiürités a legnagyobb rendben történt, sőt az ellenség meg sem zavarta, minélfogva a számos fogolyról, stb.-ről szóló híradás egyáltalán nem helytálló.

2. A *Gucevo hegyháton* az ottani harc-vonalak nagy közelsége következtében *csaknem naponta harcok folynak*, amelyekben majd a szerb csapatok, majd a saját csapataink a támadók. Különös jelentőséggel ezek a harcok nem bírnak, ezért a Gucevo hegyháton elért nagy sikerről szóló szerb hírek is csak a tények elferdítései. *Elhallgatja* azonban az ellenfél azt, hogy ugyanazon nap, melyen a szerbek állítólag „fényes győzelmet” arattak a Gucevo hegyháton, tovább délre sokkal komolyabb, *tüzérséggel is támogatott szerb támadást véresen visszavertünk.*

3. A *Romanja-Planinán* a szerbek által állítólag megvert hadosztály a megtisztítási akciót e pillanatban is folytatja. E hadosztály egyes részei október 12-én és 13-án bravuros harcokban *három-négy zászlóaljat szétng-rasztottak és az erdőkben tévelygő számos szerb katonát és tisztet elfogtak.*

Mindez eléggé jellemzi a szerb haditudósítást és nem szorul további kommentárookra.

Potiorek tábornagy.

Anglia Izlandra vágyik

Kopenhága, október 20. Ugy látszik, *Anglia Izlandra vágyik.* Egy izlandi újság szerint *Reikjavik*-ben nagy föltűnést keltett, hogy szeptember 12-én oda érkezett Angliának egy rendkívüli követe, névszerint *Cable*, a régebbi helsingforsi és antwerpeni követ, noha több angol konzul van Izlandban.

Szt. Lukács-
fürdői **Kristály** forrás **ásványviz**

a világ legerterjedtebb és legjobb üdítő vize.
Debreczeni főraktár **KÖZPONTI DROGERIA**
városház-épület, ahonnan a vizet házhoz is szállítják.
Kapható minden fűszerüzletben.

Az indiai fölkelés

Frankfurt, október 20. A Frankfurter Zeitung jelenti Konstantinápolyból: Három aktív angol zászlóalj e hó 7-én Maltából jövet a Suez-csatorna érintésével India irányába vonult. Indiában egyre növekszik a fölkelés.

Nagy viták a koleramegfigyelő kórház miatt

Az önkéntes-iskolát elviszik Debrecenből — Felirat a kormányhoz hadi adó kivételére iránt

Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága ma délután Vargha Elemér dr. tanácsnok elnöklété alatt tartott ülésén folytatta a legközelebbi városi közgyűlés ügyeinek előkészítését. A bizottság több olyan javaslatot terjeszt a közgyűlés elé, amelyek szoros kapcsolatban vannak a mai háborus viszonyokkal s amelyek egyszersmind Debrecen érdekei számára hathatós védelmet sürgetnek.

(Az önkéntes-iskola és a megfigyelő kórházak.)

A napirend előtt Fejér Ferenc dr. azt az értesülést közölte a bizottsággal, hogy a debreceni önkéntes-iskolát el akarják helyezni. Ugy a város, mint a társadalom a lehető legnagyobb áldozatokat hozta meg a katonaságért, meghozta ezeket az áldozatokat fokozott mértékben a mai nehéz időkben s most még az a teher is fenyegeti a szülőket, hogy gyermekeiket máshova viszik innen. Az a kívánsága, hogy a bizottság elnöke hívja fel a főispán és a polgármester figyelmét: működjenek közre abban az irányban, hogy az önkéntes iskolát ne vigyék el Debrecenből.

Márk Endre udvari tanácsos: Tény, hogy Debrecen város mindenért többet áldoz, mint más városok, miután azonban meghozta az áldozatokat, az intézményeit azonban sorra lecsapolják. A csendőriskola elvitelével is súlyos károk érték a várost és most kolera megfigyelő állomást kapunk helyette. Arra hívja fel a figyelmet, hogy ha már a hazafiságunk ilyen áldozatot követel tőlünk, legalább ne vigyék ezt az intézményt a város központjába, mert ebben az esetben semmiféle intézkedés sem fogja Debrecen megmenteni a kolerától. A Dmke-intézetben elhelyezett 300 gyanús közül naponként 5—6 kolera vált ki, a tervezett nagy megfigyelő kórházban elhelyezendő 10,000 beteg közül természetesen nagyon sok fog kiválni. Mivel a megfigyelő kórházakat a hadügyi kincstár költségén létesítik, olyan helyen kell fölállítani azokat, ahol nem veszélyeztetik a várost.

Fejér Ferenc dr.: Az új városi bérház pincéje is ki van jelölve megfigyelő állomásul!

Kernhoffer József kir. tanácsos: Ha a megfigyelő kórházat a város belső területén létesítik, akkor Debrecen zárt város lesz, ide semmit sem lehet hozatni, a kereskedők tönkremennek. A kórház helyét a városon kívül kell kijelölni.

Magoss György dr. tisztii főgyógyász szintén megengedhetetlennek tartja, hogy a várost veszélynek tegyék ki. A régi csapatkórház, meg a Ghyllányi-laktanya környékén barakokat kell építeni a kórház céljaira.

Jászi Viktor dr. egyetemi tanár: Mivel a kivételes törvény felhatalmazást ad a katonai hatóságnak arra, hogy hadi célokra mindent igénybe vehet s így a szóbanforgó intézkedésnek jogi alapja van, nincs más hátra, mint akciót indítani és a város morális súlyának igénybevételével sikra szállani annak a meggátlására, hogy a várost megfertőzzék s gazdaságilag tönkretegyék. A kórház céljaira a pallagi gazdasági egész épület-komplexumát tartja legalkalmasabbnak, vagy pedig építsenek barakokat a vasút közelében. Rendkívüli városi közgyűlést hívasson össze a tanács,

vagy bármilyen akcióval akadályozza meg, hogy az összes középületeket elkolerásítsák.

A bizottság egyhangulag kimondta, hogy megkeresi a városi tanácsot: hasson oda a tanács minden eszközzel, hogy a kolera katonák izolálása céljából a városon kívüli területen létesítsék a kolera megfigyelő kórház. Intézkedjék továbbá a tanács rendkívüli városi közgyűlés összehívása iránt, amely ebben az értelemben irjon fel a kormányhoz és ugyancsak feliratban kérje a kormányt, hogy az önkéntes iskolát hagyja Debrecenben.

(Hadi adó.)

Jánosi Zoltán azt kérdezi: terjeszt-e a városi tanács indítványt a közgyűlés elé rendkívüli hadi adó kivételére iránt? A vármegyék egymás után intéznek feliratot a hadi adó tárgyában a kormányhoz, Debrecennek is be kell állnia ebbe a sorba. A társadalom meghozza ugyan a maga áldozatát, de nem mindenki áldoz úgy, amint tehetné; vannak, akik adtak ugyan ezeket, de ezek tízezreket is adhatnának. Mindenkinél hozzá kell járulni ahhoz, hogy a haza veszedelme elháríttassék. Ha a tanács még nem tett volna ilyen indítványt, lépjen a bizottság ily értelmű javaslatot a közgyűlés elé.

Jászi Viktor dr. az indítványt nem akként fogja fel, mint a kormány adandó tanácsot, hanem mint annak a ténynek a dokumentumát, hogy az ország minden áldozatkészre készen áll s hogy ennek az áldozatkésznek az igénybevételére sarkalja a kormányt.

Miután Vásáry István dr. előadó közölte, hogy Nemess Marcel benyújtott a városhoz egy hasonló tartalmú indítványt, a bizottság kimondta, hogy egyik legközelebbi ülésén foglalkozik majd az ügyvel.

A debreczeni vonatok ui menetrendje

Az államvasutak debreczeni állomásfőnökségétől nyert értesülésünk szerint Debrecen—Püspökladány, illetve Debrecen—Budapest között a következő személyszállító vonatok közlekednek:

Debrecenből indul:

Postavonat, igazolványi kényszerhez kötele. Indul reggel 8 órakor. Közvetlen vonat Ungvár—Budapest keleti pályaudvar között. Budapestre érkezik este 7 órakor.

Személyvonat, indul délelőtt 10 óra 57 perckor. Püspökladányban csatlakozik: Budapest felé az 511. számú személyvonathoz. Budapest keleti pályaudvarra érkezik este 6 órakor. Nagyvárad felé az 512. számú személyvonathoz. Nagyváradra érkezik délután 3 óra 48 perckor.

Postavonat, igazolványi kényszerhez kötele. Indul délután 3 óra 45 perckor. Közvetlen vonat Munkács—Budapest nyugati pályaudvar között. Budapestre érkezik reggel 7 óra 15 perckor.

Helyi személyvonat, indul este 9 óra 10 perckor. Püspökladányban közvetlen csatlakozása nincs.

Közvetlen személyvonat Budapest keleti pályaudvarra. Indul éjjel 10 óra 55 perckor, Budapestre érkezik reggel 6 óra 15 perckor.

Debrecenbe érkezik:

Postavonat, igazolványi kényszerhez kötele. Érkezik 1 óra 13 perckor. Budapestről indul reggel 8 óra 55 perckor. Közvetlen vonat Budapest keleti pályaudvar—Ungvár között.

Közvetlen személyvonat Budapest keleti pályaudvar—Királyháza között. Püspökladányban csatlakozik: Budapest felől az 502. számú gyorsvonathoz; Budapest nyugati pályaudvarról indul este 9 óra 35 perckor; Nagyvárad felől az 513. számú személyvonathoz; Nagyváradról indul éjjel 11 óra 9 perckor.

Személyvonat, érkezik reggel 7 óra 32 perckor. — Püspökladányban csatlakozik a Nagyváradról éjjel 2 óra 26 perckor induló 501. számú gyorsvonathoz.

Postavonat, igazolványi kényszerhez kö-

ve. Érkezik délelőtt 10 óra 43 perckor. Közvetlen vonat Budapest nyugati pályaudvar—Munkács között. Budapestre indul este 6 óra 45 perckor.

Személyvonat, érkezik délután 2 óra 58 perckor. Püspökladányban csatlakozik: Budapest keleti pályaudvarról reggel 8 óra 20 perckor induló 512. számú személyvonathoz; Nagyváradról délelőtt 11 óra 7 perckor induló 511. számú személyvonathoz.

Ferenc József utja és Vilmos császár utja

A város jog- és pénzügyi bizottsága ma délután újból foglalkozott Benkő János törvényhatósági bizottsági tagnak azzal az indítványával, hogy a város Vilmos német császárról nevezze el egyik utcáját. Az ügy igen érdekes vitát provokált és ennek során a bizottság tagjai a mélységes hódolat hangján adtak kifejezést azoknak a lojális érzelmeknek, amelyekkel minden magyar ember viseltetik a szövetséges német birodalom nagy császára iránt. A szónokok utaltak Jászi Viktor dr. egyetemi tanárnak a Debreceni Független Ujság vasárnapi számában megjelent cikkére, amely a nagyerdei körutat kívánta elnevezni Vilmos császárról és meggyőző érvekkel mutatta ki, hogy a Péterfia-utcát, amelyet a városi tanács javaslatba hozott, nem szabad elkeresztelni. A Péterfia-utcát tehát eleve ki is kapcsolta a bizottság a kombinációkból.

A vitát Jánosi Zoltán nyitotta meg. Azt mondta, hogy az egyetem protestáns jellegének biztosítása szempontjából már régebben az a megállapodás történt, hogy az egyetem körüli városrész utcáit a kálmánista egyház történelmének alakjairól fogják elnevezni. De különben is — ugymond — II. Vilmos német császár, aki annyira közel fért hozzá a magyar nemzet szívéhez, megérdemli, hogy Debrecen szintiszta magyar lakosságának egészen a közelébe hozzuk a nevét. Nem tesz indítványt, csak fölemlíti, hogy a Hatvan-utca alkalmas volna a császárról való elnevezésre.

Márk Endre udvari tanácsosnak is az a véleménye, hogy a belső város utcái közül válasszanak. A Hatvan-utca mellett foglal állást.

Tüdös János dr. nem tudja a mához kötni magát ilyen nagy kérdéseknél. A nagyerdei körut néhány év mulva olyan gyönyörű részlete lesz Debrecennek, amelynek páriát az egész országban keresni kell. Ez az ut természetesen szépségeiben is gazdag s méltó reá, hogy Vilmos császár nevével földszítsék.

Jászi Viktor dr. a belső utcák között nem talál alkalmasat, vagy akár csak olyant is, a milyen egy német középváros utcája, míg az erdei körut vetekszik bármely német városnak, sőt Berlinnek a környékével. Nem is szólva arról, hogy az egyetemi épületek és a villák felépítése után mi lesz ebből a körútból, de ez az ut ma is olyan szép, hogy ha Vilmos császár látná, öröme telnék benne. — A közönségnek is kényelmes lesz, ha egy el nem nevezett utat keresztelünk meg. — Ami pedig a protestáns szempontot illeti, hát a legnagyobb protestáns hatalom császáriának a neve korántsem fog kiríni a környezetből.

Aczél Géza főmérnök elsősorban szintén a nagyerdei körut elnevezését ajánlja, másodsorban pedig a Csapó-utcát.

Végül is abban állapodott meg a bizottság, hogy javasolni fogja a városi közgyűlésnek: nevezze el

a Piac-utcát Ferenc József ut-nak,
a mostani Ferenc József utat Károly Ferenc József ut-nak,
a Hatvan-utcát Vilmos császár ut-nak,
a Vilmos-huszár laktanyát II. Vilmos császár laktanyá-nak,
a Pavillon-laktanyát Károly Ferenc József laktanyá-nak.

A városi közgyűlés előreláthatóan egyhangulag magáévá fogja tenni ezt a javaslatot, amelyet — ezt az ünnepélyesség zavarásának elkerüléséért óhajtjuk — minden vita nélkül kell határozattá emelni.

HIREK

Debrecen sz. kir. város Polgármesterétől.

523—1914. M. sz.

Hirdetmény.

Felsőbb rendelet folytán felhívtnak az 1874-ik évben született és bevonulásuk alkalmával mint létszámfeltett szabadságot, vagy még eddig be nem vonult helybéli és idegen illetőségű A) alosztályú (katonailag kiképzett) népfőlkélok (a huszárok is), hogy f. évi október hó 23-án pénteken reggel 7 órára Debrecenbe a magyar királyi 3-ik népfőlkélok parancsnoksághoz a törvényes következmények terhe mellett okvetlen vonuljanak be.

Debrecen, 1914. október 20.

Polgármester.

— **Lelkészválasztás Hajdunánáson.** — Hajdunánásról jelenti tudósítónk, hogy az ottani református egyházközség tegnap töltötte be választás útján a Mikó Imre korai elhunytával megüresedett lelkészi állást. Általános szavazattöbbséggel az első választáson Kolozsváry Mihály hajdunánási segédlelkészt választották meg lelkészé. Kolozsváry Mihály itt Debrecenben végezte iskoláit, majd Dicsőfi József lelkész mellett volt egy ideig segédlelkész; ez időből a debreceni hívek is ismerik és szeretettel gondolnak reá. A hajdunánási egyház kiváló szónokot nyert a daliás természetű, fiatal lelkész személyében.

— **A trónörökös pár gyilkosainak bünpöre.** Sarajevóból táviratozzák: A trónörökös pár gyilkosai bünpörének mai tárgyalásán kihallgatták Kristanovic Trifku tanút, aki elmondta, hogy Pribicevics szerb őrnagy Bosznia annektálása óta komitácsi-tanfolyamot szervezett. Eleinte huszan, később száznegyvenen vettek részt ezen a tanfolyamon, amelyen kitanították őket az aknák lerakására, az alagutak felrobbantására és a vasutvonalak meg rongálására. Jankovics szerb tábornok fizetett az élelmezésükért és több ízben inspicálta a tanfolyamot.

— **A Mezőségi kerületbeliek államségélye.** A városi adóhivatal közli: A Mezőségi kerületben az államségélyért 1—595. sorszám alatt felvett f. évi október 6-ig bezárólag jelentkezettek közül azok, kik még fizetési könyvecskéjüket át nem vették, annak átvétele végett f. évi október 22-ig jelentkezzenek Városháza, félemelet 9. ajtó.

— **Langfelder törzsorvos hősi halála.** Amit a városban már hetek óta beszélnek, a szomorú hír valóban bizonyult: Langfelder Artur dr., a debreceni 7-ik Vilmos-huszárezred törzsorvosa, a komarnói csatában hősi halált halt. Debrecen egész társadalma, amelynek Langfelder dr. általános tisztelt és szeretett tagja volt, mélyen megrendülve fogadta a kiváló férfiú elhunytának híret, a melyről ma a következő gyászjelentést kaptuk:

Dr. Langfelder Arthurné a maga és három kicsi leánya: Kató, Magdus és Zsuzsa, valamint egész rokonsága nevében vigasztalhatatlan fájdalommal jelenti, hogy férja

Dr. Langfelder Arthur

csász. és kir. törzsorvos, az Öfelsége II. Vilmos német császár és porosz király nevével viselő debreceni 7-ik huszárezredben, a cs. és kir. katonai érdemrend és a harmadosztályú porosz katonai arany érdemkereszt stb. stb. tulajdonosa áldásdus életének 43-ik évében 1914. szeptember 9-én a galíciai harctéren, Komarnó mellett nemes hivatásának teljesítése közben hősi halált halt.

A legnemesebb lélek a legforróbban szerető szív szünt meg. Drága emléke örök marad, mint özvegyének s árváinak gyásza. A szentírás szavaival élve: Lehullott a mi fejünk koronája! A legdrágábbban, amivel birtunk, odaadtuk a hazának, nekünk csak vigasztalan, mélységes bánatunk maradt. A drága hamvakat hazahozzuk, hogy a hazának szent földjében pihenjen s legyen, hová zarándokolhassunk súlyos bánatunkat kisírni.

— **Városi kenyérgyár.** A Debreceni Gazdák Sütődéje Részvénytársaság felkínálta telepét a városnak megvételre. A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésén tárgyalta a társaság beadványát és úgy határozott, hogy a tanácsot megkeresi: tanulmányozza a város közéletének és ennek keretében egy hatósági kenyérgyár felállításának szükségességének kérdését és állapítsa meg egyúttal a megvételre följáró gyárnak az értékét.

— **A margittai közjegyző-helyettes halála.** Négy nappal ezelőtt — mint jelentettük — Némethy Árpád margittai közjegyző-helyettes a Hunyadi-utcai Lengyel-féle szállodában a 4-es számú szobában hirtelen meghalt. Holttestét szállították a közkörházba, ahol tegnap felboncolták. A boncolás során megállapították, hogy az életes ember halálát szívizélhűdés okozta.

— **A siketnéma-iskola segélye.** A debreceni Siketnéma-iskola gyámolító egyesület 12000 korona évi segélyt és 30 öl tüzfát kért a várostól. A jog- és pénzügyi bizottság mai ülésén hosszas vita után kimondta, hogy kivételesen erre az esztendőre 10,000 korona segély megadását javasolja.

— **Elveszett egy medaillon két fényképpel ellátva.** A becsületes megtaláló szolgáltatassa be a kir. pénzügyigazgatóság kiadóhivatalába.

A DEUTSCH-üzletekben tescheni vaj, Andrassy vaj, irós vaj és gyenge vajas liptói túró mindennap kapható.

SZEGEDI PAPRIKA-különlegességek óriási raktára LINDENFELD J. JENŐ fűszer- és gyarmat-áru nagykereskedésében pénzügyi palota. Telefon 79. sz.

Tannló felvétetik Váray József kereskedésében. Piac-u.

POROSZ

KÖSZÉN

Poroszköszén és tüzifa nagyban és kicsiben kapható SZENES REZSÓ szénkereskedésnél. Banffy-utca 4. szám. : Telefon 945.

2-3

uri embert

teljes ellátásra (kóser koszt) elfogad özv. Klein Dávidné, Arany János-utca 16. szám.

Kapucédulák

bármilyen felirással kaphatók a kiadóban.

Tábori borítékok 2 fillérjével kaphatók a kiadóhivatalban.

Az elesett és megsebesült hős katonáinkról hetenként egy könyvecske jelenik meg

A nemset hősei címén,

mely a megsebesült és elesett katonák

fényképét

életkorával, melyik városba vagy faluba paló és hogy hol esett el.

Kapható 25 fillért.

Vidékre portlémentesen küldi a pénz előleges beállításával Papp M. 15 fillért. — Debrecen, Piac-utca 49. sz. I. em.

ELADÓ

vagy

bérbe kiadó

egy jó forgalmu

lakatos-műhely

katonasághoz bevonulás végett.

Pacsirta-u. 47.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

DEBRECZEN. Kistemplombazár

Őszi és téli divatkelme-ujdonságok

Flanellek ↔ Mosóveledek

NAGY RAKTÁRA

A Hosszupályi Takarékpénztár Részvénytársaság III-ik évi zárszámadása, mérlege, veszteség-nyereség-számlája az 1913. üzletéről.

Mérleg-számla. Vagyon: Pénztárkészlet K 408.85. Váltók K 237614.89. Monostorpályi ingatlan: Foglalók váltó fedezete K 177202.60, vételárhátalékok K 171404.42, eladatlan K 196198.53. Folyószámlaadások K 49349.61. Irodafelszerelés leírás után K 750.—. Átmeneti tételek: Előre fizetett visszesz. kamat K 1673.16, előre fizetett jelzálogkölcsön kamat K 3645.78. Hátralékos kamatok: Váltó tárcánál K 408.10, ingatlannál K 7550.90. Veszteség K 9795.59. Összesen: 856002.43 kor. Teher: Részvénytőke K 100000.—. Tartaléktőke K 4742.68. Tartalékbetét K 28556.37. Visszeszámlolás K 181300.13. Folyószámlahitelezők K 10574.37. Jelzálogkölcsön: Osztrák-Magyar Banknál K 192267.57, Debreczeni Gazdák Bankjánál K 300000.—. Be nem fizetett ingatlan vételár százalék K 22140.—. Adóhátralék K 1500.—. Vegyesek K 83.60. Átmeneti tételek: Előre bevett kamatok K 5019.05, átmeneti hitelezők K 9818.66. Összesen: 856002.43. — Veszteség-Nyereség-számla. Veszteség: Visszeszámlolási kamatok K 19395.25. Jelzálogkölcsön kamatok K 15756.85. Üzletköltségek K 9535.33. Takarékbetét kamat K 279.96. Leírása a felszerelésből K 81.66. Összesen: 48315.24 kor. Nyereség: Kamatok és egyéb jövedelmek K 38519.65. Veszteség K 9795.59. Összesen: 48315.24 kor. Hosszupályi, 1913 december 31. Az igazgatóság.

THIERRY A. gyógyszerész

Egyedül valódi

Gentifoliakenőcse

Legbiztosabb hatású a legújabb, rákszerű sebnél, dagadóknál, sérüléseknél, gyuladásoknál, zúzódásoknál, karbunkuláknál, idegen testek eltávolításánál; megakadályoz vér-mérgeződést és operációt feleslegessé tesz. Egy tégely K 1.80 franco levélpostájával küld naponta 2-szer előrelítés-sel Thierry A. Orangyal gyógyszerészre Pragera, Rohitsch mellett, Török József gyógyszerészre, Thal-mayer és Seitz, Kochmeister Utódai Budapest és minden nagyobb gyógyszerészre az országban.

URANUS

Korona-Passagó

Telefon 3-28.

SZERDÁN — CSÜTÖRTÖKÖN

október hó 21-én, 22-én

ÁLTALÁNOS KÖZKIVÁNATRA

QUO VADIS?

Sienkiewicz halhatatlan regénye filmen. Egy teljes előadást betöltő filmóriás.

TELJESEN ÚJ PÉLDÁNY !!

HELYÁRAK: Páholy 4 személyre 4 K. Zsólye 90 fill. Zártszék 70 fill. I. hely 50 fill. II. hely 30 fill. III. hely 20 fill.

A tolytatólagos előadások hétköznap este 6 órától, vasárnap d. u. 3 órától 7-ig félhelyárak, 7 órától éjjel 12-ig rendes helyárak.

Pénteken — Szombaton — Vasárnap október hó 23-án, 24-én, 25-én

A HOZOMÁNYVADÁSZ

Bükköl társadalmi dráma 3 felvonásban.

És a nagystíliú kísérő műsor.

URANIA

Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgója EGYHÁZ-TÉR. — TELEFON 13-51.

SZERDÁN — CSÜTÖRTÖKÖN

október hó 21-én, 22-én

AKÖLTŐ CSILLAGA

Társadalmi dráma 3 felvonásban.

!! MŰVÉSZIESEN SZINES KÉP !!

Colorádó hegysszorosai. Gyönyörködött fel. Pall mint szobor. Kacagató. A tenger híjánál. Hatásos jelenetek. Móró szórakozik. Vigjáték.

Előadások este 6 órától éjjel 12-ig tolytatólagos bemenettel.

Rendes helyárak. Bérletjegyek érvényesek.

Pénteken Szombaton Vasárnap október hó 23-án, 24-én, 25-én

Teljesen új műsor !!!